

Κίς. Πλάκ. Σφακ. κ.ά.) Κύθηρ. Μακεδ. (Σισάν. κ.ά.) Μέγαρ. Μήλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανῶδ.) Πελοπν. (Ἡλ. Μάν.) Σκίαθ. Σῦρ. Χίος (Βροντ. Ἐγρηγόρ.)—Α. Παπαδικ., Νοσταλγ., 97 — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. γκρινιάζον Εὔβ. (Βρύς.) Ἡπ. Θεσσ. (Γερακάρ.) Θράκ. (Μαρών.) γκρινιάω Θράκ. (Αἰν.) γκρινιῶ Κρήτ. (Ἐμπαρ. Νεάπ. κ.ά.) κ.ά. — Λεξ. Βάιγ γκρινιάζον Λυκαον. (Σίλ.) Ἀόρ. γρίνιακα Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ί ν ι α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ζ ω. Ὁ τύπ. γ ρ ι ν ι ά ζ ω καὶ εἰς Ἐρωτόκρ. Α 1972 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ.) Ὁ τύπ. γ ρ ι ν ι ῶ καὶ εἰς Ἐρωτοκρ. Β 357 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ.) καὶ Θυσ. Ἀβραάμ, στ. 441 (ἐκδ. Γ. Μέγαρ.) Ὁ τύπ. γ ρ ι ν ι ά ζ ω καὶ εἰς Σομ.

Α) Ἀμτβ. 1) Δεικνύω ἐριστικὰς διαθέσεις μεμψιμοιρῶν περὶ τινος πράγματος κοιν.: Ὅλο τῶαι γκρινιάζει τ' ἀδρόννο τοῦνο Μέγαρ. Μὴ γκρινιάζης ὁλοένα, βαρῆθηκα νὰ σ' ἀκούω Πελοπν. (Αἶγ.) Γκρινιάζουν καὶ φτοὶ καὶ δὲ θὰ πᾶ γαλὰ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Γκρινιάζει μ' ὅλο τὸν κόσμον Πελοπν. (Κορινθ.) Γκρινιάζ' μὴ τοῦ τίπουτα αὐτὸς οὐ γέροντας Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ὅλο σκοτουριασμένος ἦτονε κι ὅλο ἐγρίνιαζε κ' ἐμάλωνα μὲ τσι φαμέγους του Κρήτ. Γκρινιάζει ὅλη μέρα σὰ δὲ σκύλλο δίχως νὰ τοῦ κάμω τίποτα Κέρκ. (Ἀργυρῶδ.) Γκρίνιαζαν ἡ γὰρ, ὅστιρα τὰ δᾶσαν μέλ' γάλα Εὔβ. (Στρόπον.) || Παροιμ. Ἀς γυριῇ ὁ μύλος κ' ἂς γκρινιάξῃ ἡ γραῖα (ἐπὶ τῶν ἀδιαφορούντων πρὸ τοῦ ἰδίου συμφέροντος διὰ τὰς ἀντιδράσεις τῶν ἄλλων) Κύθηρ. || Γνωμ. Ὅποιους γκρινιάζ' ἀδυνατίζ' κι ὅποιους γιλάει παχαῖν Στερελλ. (Ἀχυρ.) || Ἄσμ.

Γιὰ σένα μὲ μαλώνουνε, γιὰ σένα μοῦ γκρινιοῦνε, γιὰ σένα δὲ μὲ θέλουνε 'ς τὸ σπῖτι νὰ μὲ δοῦνε Κρήτ.

Γιὰ δὲς με πῶς ἐπόδωσα κι ὅλο γκρινιῶ καὶ κλαίω αὐτόθ.

Ὅσο πατεῖς τὴν ἔχερη, τ' ἀλέτρι χαμηλώνει, ὅσο γκρινιάς τ'ς ἀγάπης σου, τόσο καὶ σοῦ σιμώνει αὐτόθ. β) Ἐπὶ νηπίου, κλαυθυρίζω Εὔβ. (Βρύς. Στρόπον.) Θράκ. (Μαρών.) Κάρπ. Κέρκ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Μέγαρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σκίαθ. Σκόπ. Σύμ. κ.ά.: Γκρινιάζ' τοῦ μουρὸ Χαλκιδ. Τί ἔχ' τοῦ πιδὶ κι γκρινιάζ'; Μαρών. Ὅλα ἔχει τὸ ἄμοιρο τὸ παιδί τῶαι ὅλο γκρινιάζει σήμερις; Μέγαρ. Γκρινιασμένος εἶναι πάλη ὁ 'γός, ὅλη μέρα 'κλαιε σήμερα, λὲς καὶ τίποτα πονάκι τὸ πειράζει τὸ κακόμοιρο Ἀπύρανθ. 2) Μεταφ., ἐπὶ τοῦ καιροῦ. μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χεῖρω Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐγρίνιασεν ὁ καιρὸς καλά. Θαρρεῖ κανεὶς πῶς θὰ γκρινιάσῃ ὁ καιρὸς, μόνον μὴ 'υρεῦγετε νὰ πᾶτε πούδετα. β) Ἐχω πένθυμον, μελαγχολικὴν ὄψιν, καταλαμβάνομαι ὑπὸ θλίψεως Κρήτ. (Πλάκ. Σφακ. κ.ά.): || Ἄσμ.

Ἐγρίνιασε τὸ σπῖτι μου, πουλλί μου, κ' ἐρήμωσε ἡ αὐλή μας, λέω, παιδί μου (μοιρολ.) Σφακ.

Σώπασε, νύφη, μὴ γκρινιάς καὶ βλοηθῇκα γι ἄλλες, ἀρχόδισσες, βασιλίσσες καὶ ρήγισσες μεγάλες Κρήτ.

Ἐχτὲς πρὶν ἐπέρασα κ' ἦσαν γκρινιασμένη, 'ς τὴ γάστρα τοῦ βασιλικοῦ ἦσαν ἀκουβισμένη Πλάκ.

Β) Μετβ. 1) Προσβάλλω, ἐπιπλήττω, καταθλίβω τινὰ Εὔβ. (Βρύς. Στρόπον.) Ζάκ. Κρήτ. (Ἐμπαρ. κ.ά.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀχυρ.) κ.ά.—Λεξ. Δημητρ.: Δὲν περνάει καλά, τ' γκρινιάζ' οὐ ἄντρας τ'ς Στρό-

πον. Γιατί γκρινιάζ'ς τὰ πιδιά, μουρή; Ἀχυρ. Τόνη γκρινιάζει πολὺ τὸν ἄντρα της Βρύς. Γκρινιάζει με κ' ἤφαέ με Ἀπύρανθ. Γκρινιάζει με νὰ βάλω τσι 'ονεῖς μου νὰ μοῦ κάμουνσι βοροκοσύφωνο αὐτόθ. Μέρα νύχτα μὴ γκρινιάζ' ἡ ῥ'ναῖκα, γιατί νὰ πάρου αὐτεῖνον τοῦ βόιδ' Αἰτωλ. Γκρινιασμένοι 'μεστα καὶ δὲ μιλεῖόμεστα, δὲ βάω 'ς τὸ σπῖτι δῶνε καθόλον Ἀπύρανθ. Ἡλείπειν ὁ 'αδρός μου κ' ἦθε γκρινιασμένος καὶ δὲ βοροῦμε νὰ καταλάβωμε εἶδα 'χει, λὲς καὶ τίποτα τοῦ 'πε γάνεις Ἀπύρανθ. Γκρινιασμένος εἶν' ἐντὸς πρέπει μὲ τὴ νοικοκυροῦρα δὴν αὐτόθ. || Ἄσμ.

Κι ὁ ἀδερφός τ' ὁ Νικολῆς κάθεται γκρινιασμένος καὶ 'ς τὸ δεξιὸν του μάγουλο εἶν' ἀποκκουβισμένος

Κρήτ. 2) Ἐπὶ κυνὸς ἢ γαλῆς, ἐπιδεικνύω ἀπειλητικῶς τοὺς ὀδόντας γρυλλίζων συγχρόνως Κρήτ. (Πεδιάδ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Ἡλ. Κερπιν. Μαντίν. Τριφυλ.): Γκρινιάζει ὁ σκύλλος - ἡ γάττα Ἀρκαδ. Πῶς μοῦ λὲς ὅτι δὲν τρώει, ἀφοῦ γκρινιάζει ἀπὸ τώρα; (ἐνν. ὁ κύων) Τριφυλ. Τὰ σκυλλιά γκρινιάζουν, γκροῦ-γκροῦ Μαντίν. || Παροιμ. Ὁ λαγὸς ἐγρίνιασε τ' ἀοριῶ καὶ τ' ἀόρι εἶδα τὸ γνοιάζει; Πεδιάδ. β) Καὶ μεταφ., ἐπὶ ἀνθρώπου Κέρκ. (Ἀργυρῶδ.) Πελοπν. (Βερεστ.): Γρίνιαξε, μουρή, γρίνιαξε, γιὰ νὰ σοῦ ἰδοῦμε τὰ δόδια σου ἂν εἶναι ὁμορφα (πρὸς γελῶντα) Ἀργυρῶδ. Ἐγκρινιάζανε οὐλὴ μέρα σὰ δὲ σκυλλιά Βερεστ.

γκρίνιακας ὁ, Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκκ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ί ν ι α καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -α κ α ς. Μεταφ., ὁ δείκτης τῆς χειρὸς, τὸν ὅποιον ἐπιδεικνύοντες εἰς τὸν ἠττώμενον συμπαίκτην κατὰ τὴν παιδιὰν πεντόβολα οἱ παῖδες τὸν ἐπαπειλοῦν ἀπαγγέλλοντες: Ἄσμ.

Καλῶς τὸ γκρίνιακα.

Μέσ' 'ς τοῦ γκρίνιακα τ' ἀλώνι
ἄνεμο τσ' ἀνεμολίθι
τσαὶ κομμάτι κολοτσῦθι!

γκρινιάρης ἐπίθ. Ἀθῆν. Ἡπ. Παξ. Πελοπν. (Αἶγ. Βερεστ. Βραχν. Γορτυν. Κορινθ. Πάτρ. Τριφυλ. κ.ά.) — Λεξ. Πρω. κ.ά. γκρινιάρ'ς Δαρδαν. Εὔβ. (Στρόπον.) Ἡπ. (Κουκούλ. Μαργαρ. Πράμαντ.) Θάσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Ἀρν. Δρυμ. Κοζ. Χαλκιδ.) Πελοπν. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀχυρ. Καλοσκοπ. Περίστ. Ὑπάτ. Φθιώτ.) γκρινιάρης Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. Μέγαρ. γκρινιάρ'ς Σάμ. γκρινιάρης Εὔβ. (Ἀνδρων. Βρύς. Κύμ.) Ἡπ. Θράκ. Κύθηρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Βαλτεσιν.) Χίος (Βροντ. κ.ά.) — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. κ.ά. γκρινιάζι Τσακων. γαγκρινιάρης Θράκ. (Στέρν.) γκρίνιαρης Πελοπν. (Βούρβουρ.) γρίνιαρης. Ἰόνιοι Νῆσ. Κέρκ. Θηλ. γκρινιάρισσα Λεξ. Πρω. γκρινιαριά Λεξ. Βάιγ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ί ν ι α, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γ ρ ί ν ι α, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ η ς. Οἱ τύπ. γ ρ ι ν ι ά ρ η ς καὶ εἰς Σομ.

1) Μεμψιμοιρος, δῦστροπος σύνθηθ.: Ἀνθρωπος γκρινιάρης - γυναικα γκρινιάρη σύνθηθ. Πολὺ γκρινιάρη 'σαι καὶ σύ, ὅτι κάμη κανεὶς δὲ σ' ἀρέσει, παρὰ θὰ 'βρης ἀφορμὴ νὰ γκρινιάσῃς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μὴν εἶσαι γκρινιάρης καημένη, γιὰ τέτοια πράματα Πελοπν. (Τριφυλ.) Εἶν' ἓνας γκρινιάρης ὁ ἄντρας μου, ἀπ' τὴν αὐγὴ ὥς τὸ βράδυ οὐλο γκρινιάζει Πελοπν. (Αἶγ.) || Φρ. Γκρινιάρη γάττα Εὔβ. (Στρόπον.) || Παροιμ. Ἀ δὲ δὴ γλάφω τὴ χαψά, δὲν τὴν τρώει ὁ γκρινιάρης Ἰόνιοι Νῆσ. Ἀ δὲ γκρινιάξῃ ὁ γκρινιάρης, κάλλια 'χει νὰ πεθάνῃ αὐτόθ. Γνωμ. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ τὸ 'έρο τὸ

